

Жувайрия бинти ҳорис розияллоҳу анҳонинг фазллари (биринчи мақола)

19:35 / 02.10.2019 2578

Ҳижрий олтинчи сананинг Шаъбон ойида Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга Бани Мусталиқ қабиласининг у зотга қарши одам тўплаётганлиги ҳақида хабар келди. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам душманни кутиб ўтирмасдан, устига босиб боришга қарор қилдилар. Ўша сафар Исом лашкари ичида Абдуллоҳ ибн Убай ибн Салул бошлиқ кўплаб мунофиқлар ҳам чиқишди. Мусулмонларнинг Хандақ урушидаги ғалабасидан кейин улар тарозининг оғир палласи томонига ўтиб олишган эди.

Икки тараф Бани Мусталиқнинг Мурайсиъ номли сувхонаси ҳудудида тўқнашдилар. Шунинг учун ушбу ғазот Мурайсиъ ғазоти ҳам дейилади. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўша ерга чодир қурдирдилар. Кейин Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳуга Бани Мусталиққа «Лаа илааҳа илаллоҳ»ни айтиб, ўзларини ҳам, молу мулкларини ҳам омон олиб қолишларини эълон қилишни топширишди.

Аммо Бани Мусталиқликлар урушни ихтиёр қилишди. Жангда улардан ўн киши ўлди ва қолганлари асир тушди. Эрақ асирларнинг сони етти юзта эди. Уларнинг молу мулклари, хотинлари, болалари мусулмонларга ўлжа бўлди. Уларнинг барчаси Мадинаи Мунавварага олиб борилди. Етти юз

эркак, икки минг туя, беш минг қўй, икки юз оиланинг аёллари ва болалари тақсим бўлишларини кутиб турар эдилар.

Асира аёллар ичида Бани Мусталиқ қавмининг улуғи Ҳорис ибн Абу Зирорнинг қизи Барра ҳам бор эди. У қабила бошлиғининг қизи сифатида ўша даврнинг олий тарбиясини кўрган, ҳамма нарсадан хабардор қиз сифатида вояга етган эди. У ёшлик чоғидаёқ Ҳузоъанинг машҳур йигитларидан Мусофеъ ибн Сафвонга турмушга берилган эди. Мусулмонлар билан бўлган жангда ўлган ўн кишидан бири ўша Мусофеъ ибн Сафвон эди.

Асирлар ва ўлжаларни мужоҳидларга тақсимлаш бошланди. Барра бинти Ҳорис саҳобалардан Собит ибн Қайс ибн Шаммос розияллоҳу анҳунинг чекига тушди. Катта оилада ўсиб, улғайган Барра бинти Ҳорис ақли расо ва уддабурон ҳам эди. У Собит ибн Қайс ибн Шаммос розияллоҳу анҳу билан музокара олиб бориб, тўққиз увқия тилла бериб, ўзини озод қилишга шартнома тузди.

Барра бинти Ҳорис ушбу шартномадан кейин ўша келишилган миқдордаги тиллани топиш пайига тушди. Бу мақсадга эришиш учун нима қилиш кераклигини у яхши билар эди. Шунинг учун ҳеч иккиланмасдан, тўғри Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келди ва:

«Эй Аллоҳнинг Расули, мен муслима аёлман, «Лаа илааҳа иллаллоҳ» деб ва сизни Аллоҳнинг Расули, деб шаҳодат келтирганман. Мен ўз қавмининг саййиди Ҳориснинг қизиман. Бошимга сизга махфий бўлмаган бало тушди. Мен Собит ибн Қайс ибн Шаммоснинг чекига тушдим. У мен билан тоқатим ҳам, қўлим ҳам, қудратим ҳам етмайдиган нарсага аҳднома тузди. У тўққиз увқия тилладан иборатдир. Мени ўшанга рози бўлишим сиздан умид қилганим учун бўлди. Аллоҳ сизга саловот юборсин. Сизнинг ҳузурингизга тузган шартномамни адо этишда ёрдам сўраб келдим», деди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Сенга бундан кўра яхшироқ бўлишини хоҳлайсанми?» дедилар.

«У нимадир, эй Аллоҳнинг Расули?» деди у.

«Сенинг шартномангни адо қилиб, ўзингга уйланаман», дедилар у зот.

«Хўп! Эй Аллоҳнинг Расули!» деди у.

«Ўшандоқ қилганим бўлсин», дедилар у зот.

«Буниси қандай бўлди?» дейиш мумкин. Ҳақиқатда бундай бўлишига ақл бовар қилмайди. Бу гап-сўзлар кечагина қирғинбарот уруш қилган икки тарафнинг икки вакили ўртасида бўлиб ўтмоқда. Қандай аёл кеча ўз эрини қатл қилган томоннинг бошлиғининг бир оғиз сўзи ила унга хотин бўлишга рози бўлиши мумкин?!

Яна қавмининг тирик қолган барча аъзолари асир қилиб, тақсимлаб олинган бўлса?!

Яна бу аёл ўз қавмининг улуғининг аслзода қизи бўлса?!

Барра бинти Ҳориснинг бундай қилишига сабаб бор эди. Бу сабабни ундан бошқа фақат Яратганнинг Ўзи билар эди.

Бу сабабни билиш учун имом Байҳақий у кишининг ўзидан қилган ривоятни келтирамиз:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг келишларидан уч кеча олдин тушимда Ясрибдан бир ой келиб, қучоғимга тушганини кўрдим. Буни бировга айтишни истамадим. Асирга тушганимизда тушим ўнгидан келишини орзу қилдим. Бас, у зот мени озод қилиб, никоҳларига олдилар».

Ҳа, гап бу ёқда экан. Ҳамма нарса олдиндан аён бўлган экан. Шунинг учун ҳам Барра бинти Ҳорис Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга дастлаб мурожаат қилганда:

«Эй Аллоҳнинг Расули, мен муслима аёлман, «Лаа илааҳа иллаллоҳ» деб ва сизни Аллоҳнинг Расули, деб шаҳодат келтирганман», деган экан.

Энди Барра бинти Ҳориснинг тутган иши тушунарли бўлди. Аммо Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг тутган ишларини қандай тушуниш мумкин? У зот дунёдаги энг карамли зот эдилар. Бир асира аёл ёрдам сўраб келса, ёрдам беришлари турган гап эди. Шарт қўймай, пулни бериб юбораверсалар бўлмасмиди? Нима учун шартномадаги маблағни тўлаш билан бирга уйланишни ҳам таклиф қилдилар экан?

(Давоми бор)

«Ҳадис ва ҳаёт» китобидан